

Pneumokokki- infektio

Oletko vaarassa sairastua?

Erilaisia pneumokokkibakteereja tunnetaan yli 90. Kuitenkin reilu parikymmentä näistä aiheuttaa valtaosan taudeista.

Mikä on pneumokokki-infektio?

Pneumokokki eli *Streptococcus pneumoniae* on infektiosairauksia aiheuttava bakteeri, ja yksi keuhkokuumeen merkittävimmistä taudinaiheuttajista. Pneumokokit voivat aiheuttaa korvatulehduksia ja keuhkokuumetta, mutta myös verenmyrkytyksen tai aivokalvontulehduksen.

Miten pneumokokkibakteeri tarttuu?

Monet terveet ihmiset kantavat pneumokokkibakteereita nenänielussaan ja voivat tietämättään levittää bakteeria eteenpäin. Pneumokokki voi tarttua yskimällä, niistämällä, aivastamalla tai lähikontaktissa muiden kanssa.

Kuulutko riskiryhmään?

Tietyt tekijät saattavat heikentää vastustuskykyä ja kasvattaa pneumokokki-infektion riskiä, kuten esimerkiksi:

- Korkea ikä (>65-vuotias)
- Heikentynyt immuunijärjestelmä
- Tupakointi
- Toiminnallinen tai anatominen asplenia (pernan puuttuminen)
- Krooninen sairaus (sydän-, keuhko, maksa- tai munuaissairaus tai diabetes)
- Aivo-selkäydinnestevuoto tai sisakorvaistute

Pneumokokin aiheuttama keuhkokuume

Keuhkokuume on keuhkokudoksen tulehdustauti. Aikuisilla keuhkokuume on useimmiten (noin 80 %:lla) ensisijaisesti bakteerin aiheuttama. Yleisin aiheuttajabakteeri on pneumokokki, joka aiheuttaa taudeista noin puolet.

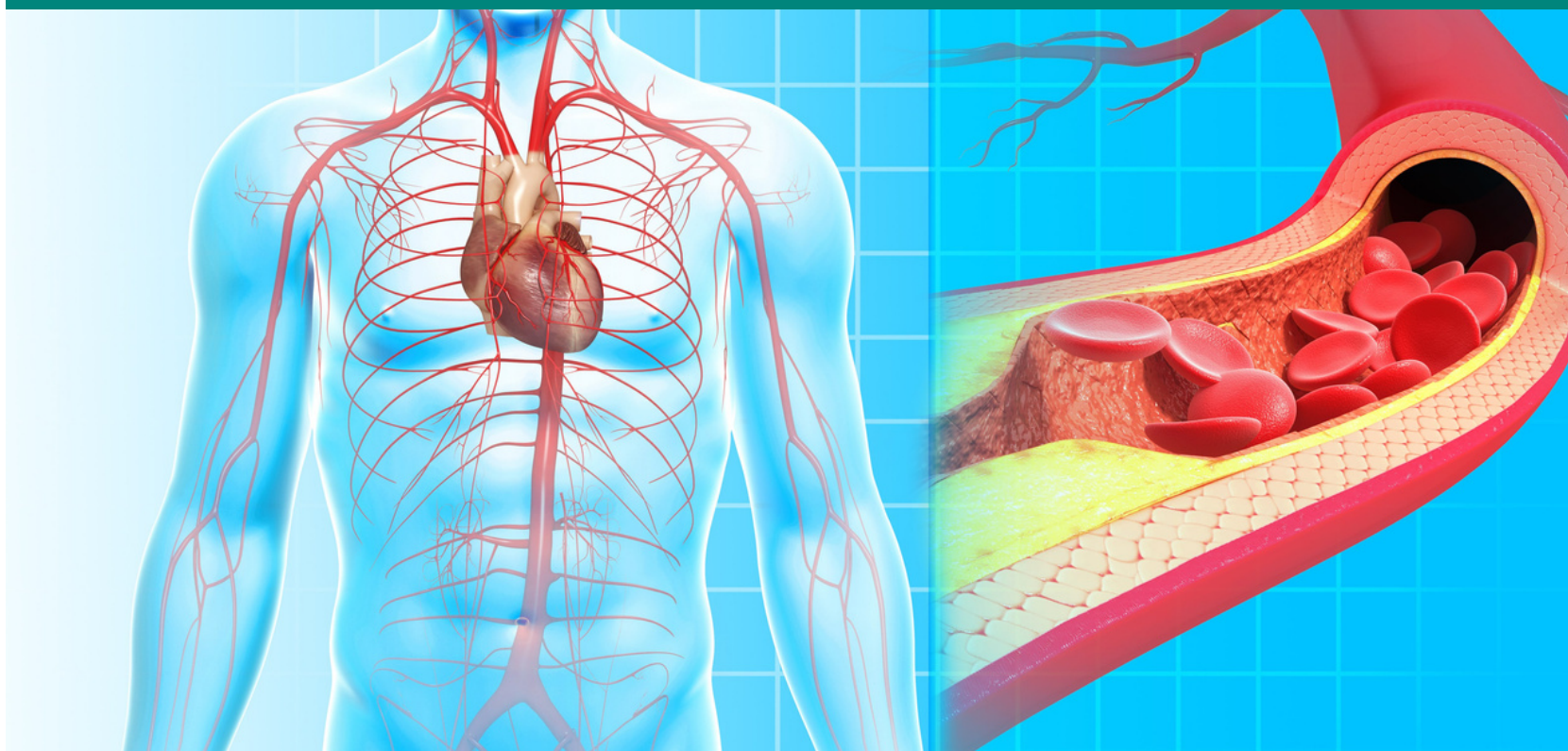
Tyypillisiä oireita ovat nopeasti nouseva kuume, kylki- tai vatsakipu sekä yskä ja hengenahdistus. Keuhkokuume voi myös olla kumeeton. Jos kuumetautiin liittyy hengityksen raskautta tai painontunnetta tai kipuja rinnassa, on hyvä hakeutua lääkärin hoitoon.

Keuhkokuumetta on aina pidettävä vakavana yleisinfektiona

- **Pneumokokki saattaa ilmetä äkillisesti**
- **Hengitysvaikeudet ovat mahdollisia**
- **Pneumokokki voi levitä muualle elimistöön, myös verenkiertoon**
- **Pneumokokin aiheuttama keuhkokuume voi johtaa sairaalahoitoon tai kuolemaan**

Pneumokokkibakteeri verenkierrrossa

Jos pneumokokkibakteeri pääsee verenkiertoon, voi se aiheuttaa vakavia verenmyrkytyksiä.

Verestä bakteeri voi myös levitä muualle kehoon ja aiheuttaa aivokalvontulehduksia, sydämen sisäkalvon tulehduksia, sekä nivel- tai vatsakalvotulehduksia.

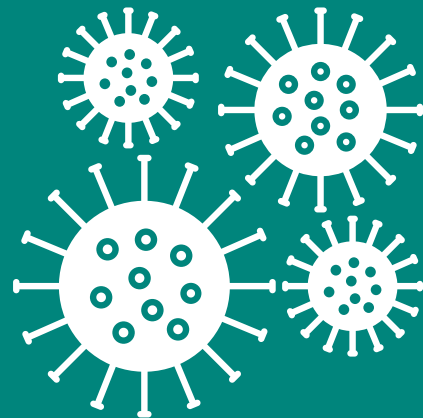
Pneumokokin aiheuttama aivokalvontulehdus

Pneumokokin aiheuttama aivokalvontulehdus on harvinainen, mutta vakava sairaus.

Aivokalvontulehdus voi aiheuttaa vakavia komplikaatioita, kuten kuulon heikkenemistä tai neurologisia häiriöitä.

Näin suojaudut pneumokokilta

- Vältä läheistä kontaktia sairaiden ihmisten kanssa.
- Huolehdi käsihygieniasta ja noudata hygieniasääntöjä yskiessä, aivastaessa ja niistäessä.
- Keskustele lääkärisi kanssa pneumokokkirokotteen tarpeesta

Miten rokote toimii?

- Kehoon injektoidaan pieni määrä inaktivoituja bakteereita tai viruspartikkeleita
- Kehosi tuottaa vasta-aineita taistellakseen bakteereja tai viruspartikkeleita vastaan
- Vasta-aineet suojaavat sinua myöhemmin pneumokokkitartunnalta
- Pneumokokkirokote ei kuitenkaan suojaa kaikilta keuhkokuumeilta, aivokalvontulehduksilta ja yleisinfektioilta, sillä niitä aiheuttavat monet bakteerit ja virukset.

Lähteet

1. THL. Pneumokokki. Päivitetty: 10.2.2020.
2. Rokotetutkimus.fi Pneumokokki ja sen aiheuttamat taudit.
3. Torres et. al. Thorax 2015;70:984-989.
4. Terveyskirjasto/Lääkärikirja Duodecim (2019). Keuhkokuume (pneumonia) aikuisilla.
5. Terveyskirjasto/Lääkärikirja Duodecim (2019). Aivokalvontulehdus (менингитти) aikuisilla.
6. CDC. Understanding how vaccines work. 2013
7. CDC. Pneumococcal disease. 2017